

tavlja baš u najrazvijenijim društvima, bi li ovo pitanje bilo suvišno ako bi moderno društvo riješilo problem etosa unutar svoje kulture i sličnima, nedvojbeno je vrijednost knjige upravo u otvaranju spomenutog dijaloga između različitih kulturno-religijskih tradicija, koji pokazuje postojanje elemenata dubokog poriva zajedničkog u biću čovjeka i etosa u obrascima njegovih kultura, što ohrabruje nade u bolji svijet solidarnosti, pravednosti i univerzalnosti.

Ivan Cifrić

Udo E. Simonis (Hg.)

WELTUMWELTPOLITIK

Grundriss und Bausteine eines neuen Politikfeldes

Ed. Sigma – Wissenschaftszentrum Berlin, Berlin, 1996, 324 str.

U istraživanjima i analizama u raznim znanostima susrećemo nedvojbene argumente o tendencijama globaliziranja promjena i procesa suvremenog svijeta. Pritom su prepoznatljivi specifični naglasci i aspekti tog procesa. Primjerice, u kontekstu procesa modernizacije ističu se globalizacijske posljedice (Giddens, 1990); rasprave o fordizmu/postfordizmu naglašavaju problem »fossilističkog« energetskog modela i »post-fordističke« Nimby kulture (Altvater, 1992:240); u kontekstu »teorije regulacije« (»pariške škole«) globalna razina naziva se »međunarodna konfiguracija« tj. »internacionalni režim« ili »ortodoksija nove međunarodne podjele rada« (A. Lipietz), što ne znači jedinstven poredak nego »globalnu regulaciju« kao odnos nacionalnih država (Y. Saillard). Međutim, nije riječ samo o socijalnim promjenama nego i o njihovim posljedicama koje su dovele do promjena i ugrožavanja okoliša globalnih razmjera. Sve je to utjecalo na propitivanje strategija zaštite i očuvanja okoliša i na njihovo mijenjanje (Bruckmeier, 1994). O tome je u posljed-

njih dvadesetak godina održano – osim dviju generalnih, u Stockholmu 1992. i u Riu 1994. – više tematskih svjetskih konferencija. Primjerice, ona o pučanstvu, u Kairu 1994., o klimi, u Berlinu 1995., o habitatu, u Istanbulu 1996., o hrani, u Rimu 1987. i 1996. godine itd. te brojni stručni i znanstveni skupovi regionalnog karaktera. Sve to govori da su dosadašnji odgovori na svjetsku ekološku i socijalnu – socijalnoekološku krizu nedostatni i nedovoljno djelotvorni. Nije više dovoljno naglašavati probleme i potrebu međunarodne suradnje nego je svijet upućen na stvaranje »svjetske ekološke politike«.

To ne znači da se dosad nije o tome razmišljalo i pokušavalo barem sektorski stvarati svjetsku ekološku politiku. U knjizi *Weltumweltpolitik* s podnaslovom »Nacrt i temelji novog političkog polja«, upravo je o tome riječ. U njoj se daju obrisi i temelji novog promatranja ekoloških problema u ekonomskom i socijalnom kontekstu. Autori ovog zbornika Simonisovi su nekadašnji praktikanti, doktorandi i asistenti na Katedri za istraživanja ekološke politike na Znanstvenom centru u Berlinu.

U govoru početkom 1991. godine predsjednik Bush je iduće stoljeće označio kao početak »novog svjetskog poretka« (s mirom, sigurnošću, slobodom i državnom pravdom), tj. kao američko stoljeće (Kreutzberger, 1992:259), a na svjetskoj konferenciji u Riu 1992. godine ističe: »Naš stil života nije za raspravu«. Time se potvrđuje ustrajnost u ostvarivanju civilizacijskog modela i njegov nastavak. Iduće stoljeće neki nazivaju »ekološkim stoljećem«, drugi krajem komunizma i »stoljećem demokracije« itd. Kako god ga nazivali, oblikovanje novog svjetskog poretka izaziva različite predodžbe o našoj bliskoj budućnosti koje nikada dosad, osim utopijskim idejama, nisu toliko isticale globalnu dimenziju. Ali također era ekonomskog, socijalnog i ekološkog globalizma započinje u uvjetima dosad neviđenih nesigurnosti, a istodobno i procesa

